

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. sausio 11 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose —
Pamatinis sprendimas 2008/909/TVR — 7 straipsnis — Dvigubo baudžiamumo sąlyga — 9 straipsnis —
Nepripažinimo ir nevykdymo pagrindas, susijęs su dvigubo baudžiamumo nebuvimu —
Vykdančiosios valstybės pilietis, išduodančiojoje valstybėje nuteistas už viešosios valdžios institucijos
sprendimo nesilaikymą“

Byloje C-289/15

dėl *Krajský súd v Prešove* (Prešovo apygardos teismas, Slovakija) 2015 m. birželio 3 d. nutartimi, kurią
Teisingumo Teismas gavo 2015 m. birželio 15 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti
prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje prieš

Jozef Grundza,

dalyvaujant

Krajská prokuratura Prešov,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. L. da Cruz Vilaça, teisėjai M. Berger (pranešėja), A. Borg Barthet,
E. Levits ir F. Biltgen,

generalinis advokatas M. Bobek,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. gegužės 25 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir J. Vláčil,
- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pesendorfer,
- Slovakijos vyriausybės, atstovaujamos B. Ricziová,
- Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Falk, L. Swedenborg, C. Meyer-Seitz, U. Persson, E. Karlsson
ir N. Otte Widgren,
- Europos Komisijos, atstovaujamos W. Bogensberger, J. Javorský ir S. Gruenheid,

* Proceso kalba: slovakų.

susipažinęs su 2016 m. liepos 28 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje (OL L 327, 2008, p. 27), iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, 2009, p. 24) (toliau – Pamatinis sprendimas 2008/909), 7 straipsnio 3 dalies ir 9 straipsnio 1 dalies d punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą dėl nuosprendžio pripažinimo ir Čekijos teismo Jozef Grundza skirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymo Slovakijoje.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Pamatinio sprendimo 2008/909 5 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„Procesinės teisės baudžiamajame procese yra svarbus elementas užtikrinant valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą teisinio bendradarbiavimo srityje. Valstybių narių santykiai, kuriems būdingas ypatingas tarpusavio pasitikėjimas kitų valstybių narių teisinėmis sistemomis, suteikia galimybes vykdančiajai valstybei pripažinti išduodančiosios valstybės institucijų priimtus sprendimus. Todėl turėtų būti planuojama toliau plėtoti bendradarbiavimą, numatytą Europos Tarybos dokumentuose dėl teismo sprendimų baudžiamosiose bylose vykdymo, visų pirma tada, kai dėl ES piliečių buvo priimtas nuosprendis baudžiamosiose bylose ir jie buvo nuteisti laisvės atėmimo bausme arba jiems buvo paskirta su laisvės atėmimu susijusi priemonė kitoje valstybėje narėje. <...>“

- 4 Minėto pamatinio sprendimo 3 straipsnyje „Tikslas ir taikymo sritis“ nustatyta:

„1. Šio pamatinio sprendimo tikslas – nustatyti taisykles, pagal kurias valstybė narė, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas socialinei nuteistojo asmens reabilitacijai, pripažįsta nuosprendį ir vykdo bausmę.

<...>

3. Šis pamatinis sprendimas taikomas tik šiame pamatiniame sprendime apibrėžtų nuosprendžių ir bausmių vykdymui. <...>

<...>“

- 5 Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnyje „Dvigubas baudžiamumas“ nurodyta:

„1. Pagal šio pamatinio sprendimo nuostatas ir be veikos dvigubo baudžiamumo patikrinimo nuosprendis pripažįstamas ir paskirta bausmė vykdoma toliau nurodytų nusikalstamų veikų atveju, jeigu už jas išduodančiojoje valstybėje baudžiama laisvės atėmimo bausme arba priemone, susijusia su laisvės atėmimu, kurių ilgiausias terminas yra ne mažiau kaip treji metai, ir kaip jos yra apibrėžtos išduodančiosios valstybės teisėje:

— dalyvavimas nusikalstamoje organizacijoje,

- terorizmas,
- prekyba žmonėmis,
- seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija,
- neteisėta prekyba narkotikais ir psichotropinėmis medžiagomis,
- neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis,
- korupcija,
- sukčiavimas [su sukčiavimu susiję nusikaltimai], <...>
- nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimas,
- valiutos <...> padirbinėjimas,
- nusikaltimai elektroninių duomenų ir informacinių sistemų saugumui,
- nusikaltimai aplinkai, <...>
- pagalba neteisėtai patekti į šalį ir apsigyventi joje,
- tyčinis nužudymas, sunkus sveikatos sutrikdymas,
- neteisėta prekyba žmogaus organais ir audiniais,
- žmonių grobimas, neteisėtas laisvės atėmimas ir įkaitų ėmimas,
- rasizmas ir ksenofobija,
- organizuotas ar ginkluotas apiplėšimas,
- neteisėta prekyba kultūros vertybėmis, <...>
- sukčiavimas,
- reketavimas ir turto prievartavimas,
- gaminių klastojimas ir piratavimas,
- administracinių dokumentų klastojimas ir prekyba jais,
- mokėjimo priemonių klastojimas,
- neteisėta prekyba hormoninėmis medžiagomis ir kitomis augimą skatinančiomis medžiagomis,
- neteisėta prekyba branduolinėmis ar radioaktyviosiomis medžiagomis,
- prekyba vogtomis transporto priemonėmis,
- išžaginimas,

- tyčinis padegimas,
- Tarptautiniam baudžiamajam teismui teisingi nusikaltimai,
- neteisėtas orlaivio arba laivo užgrobimas,
- diversija.

<...>

3. Kitų nei 1 dalyje išvardytos nusikalstamų veikų atvejais vykdančioji valstybė gali pripažinti nuosprendį ir vykdyti bausmę su sąlyga, kad jis susijęs su veikomis, kurios pagal vykdančiosios valstybės teisę taip pat laikomos nusikalstama veika, neatsižvelgiant į jos sudėties požymius arba apibūdinimą.

4. Priimant šį pamatinį sprendimą arba vėliau kiekviena valstybė narė pateikdama deklaraciją ir pranešdama apie ją Tarybos Generaliniam sekretoriui gali pareikšti, kad ji netaikys 1 dalies. Bet kuri tokia deklaracija gali būti atsiimta bet kuriuo metu. Tokios deklaracijos skelbiamos arba apie deklaracijų atsiėmimą skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6. Pamatinio sprendimo 2008/909 8 straipsnio „Nuosprendžio pripažinimas ir bausmės vykdymas“ 1 dalyje nustatyta:

„Vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija pripažįsta pagal 4 straipsnį ir laikantis 5 straipsnyje nustatytos tvarkos perduotą nuosprendį ir nedelsdama imasi visų būtinų priemonių nuosprendžiui vykdyti, išskyrus atvejus, kai kompetentinga institucija nusprendžia remtis kuriuo nors 9 straipsnyje nurodytu nepripažinimo ir nevykdymo pagrindu.“

7. Pamatinio sprendimo 2008/909 9 straipsnio „Nepripažinimo ir nevykdymo pagrindai“ 1 dalies d punkte nurodyta:

„Vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali atsisakyti pripažinti nuosprendį ir vykdyti bausmę, jei:

<...>

- d) 7 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju ir tuo atveju, jei vykdančioji valstybė narė pateikė deklaraciją pagal 7 straipsnio 4 dalį, 7 straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju, nuosprendis susijęs su veikomis, kurios nelaikomos nusikalstamomis pagal vykdančiosios valstybės teisę. Tačiau mokesčių ar rinkliavų, muitų ar valiutos keitimo atveju atsisakyti vykdyti nuosprendžio negalima remiantis tuo, kad vykdančiosios valstybės teisėje nenumatyti tokie patys mokesčiai ar rinkliavos arba tokios pačios mokesčius, rinkliavas, muitus ir valiutų keitimą reglamentuojančios taisyklės, kaip išduodančiosios valstybės teisėje.“

Slovakijos teisė

8. Pamatinis sprendimas 2008/909 į Slovakijos teisę perkeltas *zákon č. 549/2011 o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej Únii* (Įstatymas Nr. 549/2011 dėl nuosprendžių, kuriais Europos Sąjungoje paskirtos baudžiamosios su laisvės atėmimu susijusios sankcijos, pripažinimo ir vykdymo), iš dalies pakeistu Įstatymu Nr. 344/2012 (toliau – Įstatymas Nr. 549/2011).

- 9 Įstatymo Nr. 549/2011 4 ir 16 straipsniais į Slovakijos teisę perkelti Pamatinio sprendimo 2008/909 atitinkamai 7 ir 9 straipsniai.
- 10 Remiantis Įstatymo Nr. 549/2011 4 straipsnio 1 dalimi, kuri atitinka Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 3 dalį, „Slovakijos Respublikoje nuosprendį galima pripažinti ir vykdyti, jeigu veika, dėl kurios jis priimtas, pagal Slovakijos teisę taip pat laikoma nusikalstama <...>“.
- 11 Pagal Įstatymo Nr. 549/2011 4 straipsnio 2 dalį, kuria perkelta Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 1 dalis, kai prašoma pripažinti ir vykdyti nuosprendį, susijusį su nusikalstama veika, už kurią išduodančiojoje valstybėje gali būti skiriama bent trejų metų laisvės atėmimo bausmė, ir kuri išduodančiosios valstybės narės teisminė institucija liudijime dėl sprendimo vykdymo kvalifikuoja pateikdama nuorodą į vieną ar kelias iš minėto įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų kategorijų, teismas, į kurią kreiptasi, neatlieka veikos dvigubo baudžiamumo patikrinimo.
- 12 Prašyme priimti prejudicinį sprendimą pažymėta, kad Įstatymo Nr. 549/2011 minėto 4 straipsnio 3 dalyje nurodytos nusikalstamų veikų kategorijos atitinka Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 1 dalyje paminėtas nusikalstamas veikas.
- 13 Įstatymo Nr. 549/2011 16 straipsnio 1 dalies b punkte, kuris atitinka Pamatinio sprendimo 2008/909 9 straipsnio 1 dalies d punktą, numatyta, kad „teismas atsisako pripažinti ir vykdyti nuosprendį, jei veika, dėl kurios priimtas nuosprendis, Slovakijos Respublikos teisės sistemoje nelaikoma nusikalstama ir tai nėra šio įstatymo 4 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatyta procedūra“. Tačiau „mokesčių ar rinkliavų, muitų ar valiutos keitimo srityje atsisakyti vykdyti nuosprendžio negalima remiantis vien tuo, kad Slovakijos Respublikos teisės sistemoje nenumatyti tokie patys mokesčiai ar rinkliavos arba tokios pačios mokesčius, rinkliavas, muitus ir valiutų keitimą reglamentuojančios taisyklės kaip išduodančiosios valstybės teisėje“.
- 14 Pagal *Zákon 300/2005 Z. z., Trestný zákon* (Slovakijos baudžiamasis kodeksas) 348 straipsnio 1 dalies d punktą „asmuo, kuris trukdo vykdyti teisminės ar kitos valdžios institucijos sprendimą arba labai apsunkina jo vykdymą tuo, kad <...> vykdo veiklą, nurodytą uždraudžiančiame šią veiklą vykdyti teisminės ar kitos valdžios institucijos sprendime <...>, baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų“.

Čekijos teisė

- 15 Pagal *Zákon no 40/2009 Sb., Trestní zákoník* (Čekijos baudžiamasis kodeksas) 337 straipsnio 1 dalies a punktą „asmuo, kuris trukdo vykdyti teisminės ar kitos valdžios institucijos sprendimą arba labai apsunkina jo vykdymą tuo, kad <...> vykdo veiklą, kurią pagal šį sprendimą jam uždrausta vykdyti arba kurią vykdyti leidimas atšauktas pagal kitas teisės nuostatas arba kurią vykdyti leidimą jis prarado <...>, baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų“.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 16 2014 m. spalio 3 d. *Okresní soud v Chebu* (Chebo apylinkės teismas, Čekijos Respublika) skyrė Slovakijos piliečiui J. Grundza subendrintą penkiolikos mėnesių laisvės atėmimo bausmę už vagystę su įsilaužimu ir trukdymą vykdyti valdžios institucijos sprendimą, būtent laikino draudimo vairuoti, kuris 2014 m. vasario 12 d. jam buvo nustatytas *Magistrát mesta Přerov* (Pršerovo savivaldybė, Čekijos Respublika) sprendimu, nesilaikymą.
- 17 2014 m. spalio 3 d. nuosprendis kartu su Pamatinio sprendimo 2008/909 I priede nurodytu liudijimu buvo perduotas *Krajský soud v Prešove* (Prešovo apygardos teismas, Slovakija) tam, kad minėtas nuosprendis būtų pripažintas ir bausmė būtų vykdoma Slovakijoje.

- 18 Savo prašyme priimti prejudicinį sprendimą tas teismas pažymi, kad išduodančiosios valstybės narės, t. y. Čekijos Respublikos, teisminė institucija nemanė, jog pagrindinėje byloje nagrinėjami nusikaltimai yra Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 1 dalyje išvardytos nusikalstamos veikos, dėl to tam, kad subendrinta penkiolikos mėnesių laisvės atėmimo bausmė būtų vykdoma, reikia, kad būtų konstatuota, jog 2014 m. spalio 3 d. sprendime nurodytos faktinės aplinkybės yra nusikalstama veika ir pagal Slovakijos teisės sistemą.
- 19 Vis dėlto minėtam teismui kyla abejonių dėl to, ar tenkinama dvigubo baudžiamumo sąlyga, kiek tai susiję su faktinėmis aplinkybėmis, kvalifikuojamomis kaip „trukdymo vykdyti valdžios institucijos sprendimą nusikaltimas“.
- 20 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad su nusikalstama veika, pasireiškiančia trukdymu vykdyti oficialų sprendimą, susijusio Slovakijos baudžiamojo kodekso 348 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyti tik teismo ar kitos „Slovakijos“ institucijos sprendimai, kurie turi būti vykdomi „Slovakijos teritorijoje“.
- 21 Taigi, anot prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo, faktinių aplinkybių, dėl kurių J. Grundza buvo nuteistas Čekijos Respublikoje, vertinimas konkrečiai rodo, kad tai nėra „nusikalstama veika“, kaip ji suprantama pagal Slovakijos baudžiamojo kodekso 348 straipsnio 1 dalies d punktą, nes šios aplinkybės neatitinka nusikalstamos veikos, pasireiškiančios trukdymu vykdyti oficialų sprendimą, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, sudėties požymių. Iš tiesų J. Grundza buvo nuteistas už trukdymą vykdyti Čekijos Respublikos institucijos priimtą sprendimą, t. y. sprendimą, kuris galioja tik šios valstybės narės teritorijoje.
- 22 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui taip pat kyla klausimas, ar, atsižvelgiant į Pamatiniu sprendimu 2008/909 siekiamą tikslą, t. y. sudaryti palankesnes sąlygas socialinei nuteistojo asmens reabilitacijai, be kita ko, plėtojant valstybių narių bendradarbiavimą vykdančių teismo sprendimus baudžiamosiose bylose tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kai buvo pažeistas išduodančiosios valstybės teisinės sistemos saugomas interesas, nereikia abstrakčiai nagrinėti dvigubo baudžiamumo, t. y. lyg būtų buvęs pažeistas vykdančiosios valstybės teisinės sistemos saugomas interesas.
- 23 Tokiomis aplinkybėmis *Krajský súd v Prešove* (Prešovo apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar Pamatinio sprendimo 2008/909 <...> 7 straipsnio 3 dalis ir 9 straipsnio 1 dalies d punktas turi būti aiškinami taip, kad dvigubo baudžiamumo sąlyga laikytina tenkinama tik tada, kai sprendime, kurį prašoma pripažinti, nurodyta veika, atsižvelgiant į konkretų jos vertinimą (*in concreto*), yra nusikalstama ir pagal vykdančiosios valstybės teisę (nepaisant nusikalstamos veikos sudėties arba to, kaip ji kvalifikuojama), ar tam, kad būtų tenkinama ši sąlyga, pakanka, kad veika apskritai (*in abstracto*) būtų nusikalstama ir pagal vykdančiosios valstybės teisę?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 24 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 3 dalis ir 9 straipsnio 1 dalies d punktas turi būti aiškinami taip, kad dvigubo baudžiamumo sąlyga tenkinama tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kai pripažinti nuosprendį ir vykdyti bausmę prašoma už veiksmus, kurie išduodančiojoje valstybėje buvo kvalifikuoti kaip „išduodančiosios valstybės teritorijoje padaryta nusikalstama veika, pasireiškianti trukdymu vykdyti oficialų sprendimą“, ir kurie panašiai kvalifikuojami kaip nusikalstama veika pagal vykdančiosios valstybės teisę, bet pastarosios valstybės nacionalinės teisės normoje reikalaujama, jog tam, kad tokia nusikalstama veika būtų konstatuota, jos pačios teritorijoje veikianti institucija turi būti priėmusi oficialų sprendimą.

- 25 Pirmiausia konstatuotina, kad, siekiant naudingai atsakyti į šį klausimą, nebūtina analizės grįsti dvigubo baudžiamumo sąlygos vertinimo *in concreto* arba *in abstracto* sąvokomis.
- 26 Šiuo klausimu pirmiausia pažymėtina, kad Pamatiniame sprendime 2008/909, kuris yra minimalaus suderinimo priemonė, visų pirma jo 7 straipsnyje, susijusiame su dvigubo baudžiamumo sąlyga, šios sąvokos nepaminėtos.
- 27 Antra, kaip savo išvados 26 punkte pažymėjo generalinis advokatas, valstybėse narėse skirtingai suprantama tiksli minėtų sąvokų reikšmė dvigubo baudžiamumo kontekste.
- 28 Siekiant atsakyti į performuluotą klausimą, primintina, kad pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 3 dalį, kalbant apie kitas veikas, nei nurodytosios jo 1 dalyje numatytų 32 veikų sąraše, vykdančioji valstybė turi galimybę nuosprendžio pripažinimą ir bausmės vykdymą susieti su sąlyga, kad nuosprendyje nagrinėjamos faktinės aplinkybės turi būti pripažįstamos nusikalstama veika ir pagal jos teisę, nepaisant nusikalstamos veikos sudėties požymių arba to, kaip ji kvalifikuojama. Kitaip tariant, pagal šią nuostatą vykdančiajai valstybei leidžiama nuosprendžių pripažinimą ir bausmės vykdymą susieti su sąlyga, kad turi būti tenkinamas dvigubo baudžiamumo kriterijus.
- 29 Kartu Pamatinio sprendimo 2008/909 9 straipsnio, susijusio su nepripažinimo ir nevykdymo pagrindais, 1 dalies d punkte numatyta vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos teisė atsisakyti pripažinti išduodančiojoje valstybėje priimtą nuosprendį ir vykdyti taip pat joje paskirtą bausmę, kai netenkinama dvigubo baudžiamumo sąlyga.
- 30 Iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad išduodančiosios valstybės, t. y. Čekijos Respublikos, kompetentinga institucija veikų, už kurias J. Grundza buvo nuteistas, be kita ko, trukdymo vykdyti valdžios institucijos sprendimą, nelaikė Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 1 dalyje nurodytomis nusikalstamomis veikomis.
- 31 Taigi, remiantis Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 3 dalimi, 2014 m. spalio 3 d. nuosprendžio pripažinimas ir subendrintos penkiolikos mėnesių laisvės atėmimo bausmės vykdymas priklauso nuo to, ar kompetentinga Slovakijos institucija konstatuos, kad tame nuosprendyje nurodytos faktinės aplinkybės pripažįstamos nusikalstama veika ir pagal Slovakijos teisės sistemą, nepaisant nusikalstamos veikos sudėties arba to, kaip ji kvalifikuojama išduodančiojoje valstybėje.
- 32 Atsižvelgiant į tai primintina, kad, remiantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika, aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 35 punktas ir 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 31 punktas).
- 33 Pirma, dėl Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 3 dalies teksto primintina, kad, kaip savo išvados 47 punkte nurodė generalinis advokatas, šioje nuostatoje apibrėžta dvigubo baudžiamumo vertinimo apimtis, nes joje nustatytas reikalavimas, kad kompetentinga vykdančiosios valstybės institucija patikrintų, ar atitinkamos veikos „yra nusikalstama veika ir“ pagal jos nacionalinę teisę, „nepaisant nusikalstamos veikos sudėties arba to, kaip ji kvalifikuojama“.
- 34 Kaip matyti iš paties minėto 7 straipsnio 3 dalies teksto, būtina ir pakankama sąlyga dvigubam baudžiamumui įvertinti – aplinkybė, kad veiksmas, dėl kurių išduodančiojoje valstybėje skirta bausmė, būtų pripažįstami nusikalstama veika ir vykdančiojoje valstybėje. Vadinas, nereikalaujama, kad nusikalstamos veikos abiejose atitinkamose valstybėse narėse būtų identiškos.

- 35 Tokį aiškinimą patvirtina frazė „nepaisant nusikalstamos veikos sudėties arba to, kaip ji kvalifikuojama“ vykdančiojoje valstybėje; iš šios frazės aiškiai matyti, kad, kaip savo išvados 48 ir 49 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, nereikalaujama, nei kad visiškai sutaptų visi nusikalstamos veikos sudėties požymiai, apibūdinti atitinkamai išduodančiosios ir vykdančiosios valstybių teisėje, nei šios veikos pavadinimas arba klasifikavimas pagal atitinkamą nacionalinę teisę.
- 36 Todėl šioje nuostatoje įtvirtintas lankstus vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos požiūris vertinant dvigubo baudžiamumo sąlygą tiek dėl nusikalstamos veikos sudėties požymių, tiek dėl jos kvalifikavimo.
- 37 Taigi pagal patį Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 3 dalies tekstą svarbus aspektas vertinant dvigubą baudžiamumą yra išduodančiojoje valstybėje paskelbtame nuosprendyje apibūdintų faktinių aplinkybių, kuriomis remiantis buvo konstatuota nusikalstama veika, atitiktis nusikalstamos veikos apibrėžčiai pagal vykdančiosios valstybės teisę.
- 38 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad vertindama dvigubą baudžiamumą kompetentinga vykdančiosios valstybės institucija turi patikrinti, ar dėl išduodančiosios valstybės kompetentingos institucijos paskelbtame nuosprendyje apibūdintų faktinių aplinkybių, kuriomis remiantis buvo konstatuota nusikalstama veika, jeigu jos susiklostytų vykdančiosios valstybės teritorijoje, šioje teritorijoje būtų skirta baudžiamoji sankcija.
- 39 Antra, Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 3 dalies ir 9 straipsnio 1 dalies d punkto kontekstas irgi rodo, kad taip reikėtų vertinti dvigubą baudžiamumą.
- 40 Šiuo klausimu pažymėtina, kad, remiantis Pamatinio sprendimo 2008/909 26 straipsniu, šiuo pamatiniu sprendimu, kiek tai susiję su valstybių narių santykiais, pakeičiami keli tarptautinės teisės aktai tam, kad, kaip nurodyta 5 konstatuojamojoje dalyje, būtų plėtojamas bendradarbiavimas nuosprendžių vykdymo srityje.
- 41 Skirtingai nuo šių tarptautinės teisės aktų, Pamatinis sprendimas 2008/909 grindžiamas visų pirma tarpusavio pripažinimo principu, kuris pagal to sprendimo 1 konstatuojamąją dalį, siejamą su SESV 82 straipsnio 1 dalimi, yra teisinio bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose Europos Sąjungoje „pagrindas“; šis bendradarbiavimas, remiantis minėta 5 konstatuojamąją dalimi, grindžiamas ypatingu valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu jų teisinėmis sistemomis (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 46 ir 47 punktus).
- 42 Remiantis Pamatinio sprendimo 2008/909 8 straipsnio 1 dalimi, tarpusavio pripažinimo principas reiškia, kad vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija iš principo pripažįsta jai perduotą nuosprendį ir nedelsdama imasi visų būtinų priemonių jį vykdyti.
- 43 Kaip savo išvados 36 punkte konstatavo generalinis advokatas, taikant abipusio pripažinimo principą, be kita ko, Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 1 dalyje pateiktas nusikalstamų veikų, dėl kurių dvigubo baudžiamumo tikrinimas panaikintas, sąrašas.
- 44 Be to, net dėl į šį sąrašą neįtrauktų nusikalstamų veikų konstatuotina, kad šio pamatinio sprendimo 7 straipsnio 3 dalyje nustatyta paprasčiausia vykdančiosios valstybės teisė nuosprendžio pripažinimą ir baudmės vykdymą susieti su sąlyga, kad būtų tenkinama dvigubo baudžiamumo sąlyga.
- 45 Šiomis aplinkybėmis ši teisė leidžia valstybėms narėms, kaip savo išvados 68 punkte pažymėjo generalinis advokatas, atsisakyti pripažinti nuosprendį ir vykdyti baudmę dėl veikų, kurių jos nelaiko amoraliomis ir kurios dėl to nepripažįstamos nusikalstamomis.

- 46 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad dvigubo baudžiamumo sąlyga yra nuosprendžio pripažinimo ir bausmės vykdymo pagrindinės taisyklės išimtis. Todėl, siekiant apriboti nepripažinimo ir nevykdymo atvejus, pagrindo atsisakyti pripažinti nuosprendį ir vykdyti bausmę, grindžiamo dvigubo baudžiamumo nebuvimu, kaip nurodyta Pamatinio sprendimo 2008/909 9 straipsnio 1 dalies d punkte, taikymo sritis turi būti aiškinama siaurai.
- 47 Tad vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos atliekamu dvigubo baudžiamumo vertinimu, nurodytu šio pamatinio sprendimo 7 straipsnio 3 dalyje, siekiama patikrinti, ar dėl išduodančiosios valstybės kompetentingos institucijos paskelbtame nuosprendyje apibūdintų faktinių aplinkybių, kuriomis remiantis buvo konstatuota nusikalstama veika, vykdančiosios valstybės teritorijoje būtų skirta baudžiamoji sankcija, jeigu jos būtų susiklosčiusios šioje teritorijoje.
- 48 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymėjo, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama nusikalstama veika pažeidžiamas oficialus Čekijos valdžios institucijos sprendimas, taigi ir Čekijos Respublikos saugomas interesas, dėl to dvigubo baudžiamumo sąlyga bet kuriuo atveju negali būti laikoma patenkinama.
- 49 Vis dėlto vertindama dvigubą baudžiamumą kompetentinga vykdančiosios valstybės institucija turi patikrinti ne tai, ar buvo pažeistas išduodančiosios valstybės saugomas interesas, bet tai, ar tuo atveju, jei atitinkama nusikalstama veika būtų buvusi padaryta valstybės narės, kurioje yra ši institucija, teritorijoje, panašus interesas, saugomas pagal šios valstybės nacionalinę teisę, būtų buvęs laikomas pažeistu.
- 50 Trečia, primintina, kad Pamatiniu sprendimu 2008/909, remiantis jo 3 straipsnio 1 dalimi, siekiama nustatyti taisykles, pagal kurias valstybė narė, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas socialinei nuteistojo asmens reabilitacijai, pripažįsta nuosprendį ir vykdo bausmę.
- 51 Siauras šio pamatinio sprendimo 9 straipsnio 1 dalies d punkto aiškinimas prisideda prie tikslo sudaryti palankesnes sąlygas socialinei nuteistojo asmens reabilitacijai siekimo, visų pirma tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kai šis asmuo yra vykdančiosios valstybės pilietis.
- 52 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismui pateiktų dokumentų matyti, kad Čekijos kompetentinga teisminė institucija nuteisė J. Grundza, be kita ko, už tai, kad jis šios valstybės narės teritorijoje vairavo motorinę transporto priemonę, nepaisydamas to, kad Čekijos valdžios institucija buvo priėmusi sprendimą, kuriuo jam buvo uždrausta tai daryti.
- 53 Taigi siekdamas įvertinti, ar pagrindinėje byloje tenkinama dvigubo baudžiamumo sąlyga, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, sprendžiantis apkaltinamojo nuosprendžio pripažinimo ir vykdymo klausimą, turi patikrinti, ar tokiu atveju, kai valstybės narės, kurioje yra šis teismas, teritorijoje susiklostė šios faktinės aplinkybės, t. y. motorinė transporto priemonė buvo vairuojama, nepaisant to, kad buvo priimtas oficialus sprendimas, kuriuo uždrausta tai daryti, dėl jų galima skirti baudžiamąją sankciją pagal šios valstybės nacionalinę teisę. Jeigu taip yra, turi būti manoma, kad tenkinama dvigubo baudžiamumo sąlyga.
- 54 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Pamatinio sprendimo 2008/909 7 straipsnio 3 dalis ir 9 straipsnio 1 dalies d punktas turi būti aiškinami taip, kad reikia manyti, jog dvigubo baudžiamumo sąlyga tenkinama tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kai dėl išduodančiojoje valstybėje paskelbtame nuosprendyje apibūdintų faktinių aplinkybių, kuriomis remiantis buvo konstatuota nusikalstama veika, jeigu jos būtų susiklosčiusios vykdančiosios valstybės teritorijoje, šioje teritorijoje būtų skirta baudžiamoji sankcija.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 55 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti tas teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje, iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR, 7 straipsnio 3 dalis ir 9 straipsnio 1 dalies d punktas turi būti aiškinami taip, kad reikia manyti, jog dvigubo baudžiamumo sąlyga tenkinama tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kai dėl išduodančiojoje valstybėje paskelbtame nuosprendyje apibūdintų faktinių aplinkybių, kuriomis remiantis buvo konstatuota nusikalstama veika, jeigu jos būtų susiklosčiusios vykdančiosios valstybės teritorijoje, šioje teritorijoje būtų skirta baudžiamoji sankcija.

Parašai.